

Nýtt tiltak á Jazz-festivalinum:

Bókmentir og Jazzur

Føroyskir og norðurlenskir rithøvundar verða við á Tórshavnar Jazz-, Fólka- og Blues Festival í kvöld. Klokkan 20 verður skipað fyri tiltakinum Bókmentir og Jazzur í Norðurlandahúsinum.

Kjartan Flogstad

Kjartan Flogstad verður roknaður sum tann størsti norski rithøvundurin tey seinastu 20 árin, og fekk virðislon Norðurlandaráðsins í 1976. Bókin "Dalen Portland", ið hann vann virðislonina fyri, er umsett til tey flestu størri málini vestanfyri, og Flogstad er eisini umsettur til russiskt. Bókurnar, sum eru komnar aftaná "Dalen Portland" eru stórt sæð komnar út samstundis í Svøríki, Noregi og Danmark, og í fjórð, staðfesti Flogstad støðu sína sum ein av teimum størstu høvundunum í Norðurlondum við bókini "Kniven på struben". Tá ið forlagið "Gyldendal" í Noregi fyrri nógurum árum síðani fekk nýggjan stjórn, segði stjórnin, at hann vónaði at Gyldendal í hansara tíð fór at fáa fram ein Nobelprísvinnara. Eingin í Norðurlondum var íiva um, hvønn hann meinti við: Kjartan Flogstad, úr suður Rogalandi, er nú búsetur í Oslo, eftir í fleiri ár eisini at hava búið við tað norska-russiska markið í Kirkenes. Kjartan Flogstad hevur skrivað bæði skaldsøgur, stuttleikasamlingar, yrkingar og skjalprógvaðar bókur.

Bengt Berg

Bengt Berg er úr Värmland í Svøríki við marknið móti Noregi. Hann hevur givið

meira enn 20 bókur út, fyrri tað mesta yrkingasøvn. Tá ið hann gav út úrvaldar yrkingar frá árunum 1974 til 1988 skrivaði tað stóra blaðið "Sydsvenskan" at yrkingarnar vóru góðar at "man skulle rent av våga ge en menneske Bengt Bergs samlede dikter i present. Hur många diktböcker av diktare född efter 1945 skulle tåla dette: aatt heit enkelt læsas, utanför specialistkretsarna, som ett meddelande från en människa till annan?" Seinasta heyst kom yrkingasavnið "Over isen", sum fekk ta nýggju bókmentavirðislonina "Lantbrukets Riksförbund" á heilar kr. 100.000 kr. Bengt Berg er eisini virkin í nógvum bóka-kaféum og yrkingaverkstøðum í og utanfyri skúlan, og hann hevur gjørt seg kendan sum ein graválvarsligan skemtara á pallinum, við ørkymlandi undirhaldi cystanfyrir grát og vestanfyrir látur.

Sjón

Sjón er føddur í Reykjavík í 1962.

Hann hevur skrivað yrkingasøvnini "Reiðhjól blindra mannsins" 1982, "Oh!" 1985, "Eg man ekki eitthvað um skýin" 1991, og úrválsritið "Drengurinn með rontgenaugun", yrkingar frá tíðarskeiðinum 1978-1986.

Av skaldsøgum hevur

hann skrivað "Stalnot" 1987 og "Engill pipuhattur og jarðarber" 1989. Millum verk hansara eru eisini 3 sjónleikir, "Tom ast" 1988, "Keiluspil" 1989 og "Astur Bjartmars Isidórs" 1990. Harumframt hevur hann skrivað einrøður og sjónvarpsleikir.

Stíllur Sjóns er surrealistiskur og hann var í nøkur ár limur í bóknum *Mediás*, har hann gjørdi royndir við list, tónleiki og yrkingaframsøgn.

Fyri tíðina er Sjón í holt við eina nýggja skaldsøgu.

[*Tey føroysku rithøvundarnir* Ebba Hentze, Jóanes Nielsen, Tóróddur Poulsen og Carl Jóhan Jensen hava øll givið bókur út á føroyskum, og fleiri av teimum eru eisini týdd til danskt ella onnur norrøn mál. Tað er Rithøvundafelag Føroya, sum saman við Jazzfestivalinum hevur valt rithøvundarnar út, og Norðisk Kulturfond hevur givið stuðul til bókmentir á festivalinum.

Vagn Steen

Vagn Steen, føddur 1928, er í danskom bókmentum fyrst og fremst kendur sum lyrikari. Í stuttum kann hann lýstast sum ein óvanliga opin, sjáldsama samsandi og sera lítið intellektuellur yrkjar. Við yrkingasøvnnum sum eitt nú "Digte?", 1964, "Rivselv", 1965, og "Skrivselv", 1965, gjørdi hann upp við tað pompøsa og háttarliga yrkingarbilætið og vísti í gerð, at skaldskapur – umframt at vera álvarsamur – eisini kann vera stuttligur, undirhaldandi og komerskendur. Vagn Steen er eisini ein sera arbeidssamur og fjølbroyttur blað- og útvarpsmaður. Eisini í hesum partinum av virki hansara hevur hann víst stóran opinleika, m.a. á tann hátt, at hann sum fáur í mong ár hevur víst eitt nú londum sum Føroyum og Grønlandi á huga. Ikki minst av hesi orsök er tað stuttligt, at Vagn Steen nú kemur til Føroya at borðreiða við sínum egna. Og her hava vit veruliga nakað í væntu. Tí ein so krydraður drykkur – tann ótraditionelli, komersuti bilæstørmannin Vagn Steen, bótaður við finskum og íslenskum jazz – stendur ikki á borðinum hvønn dag.

Carl Jóhan Jensen

er føddur í 1957. Hann er útbúgvin cand. mag. í norðurlenskum máli og bókmentum, og hann hevur nomið sær hesa útbúgving bæði í Noregi, Danmark, Íslandi og í Føroyum. Carl Jóhan Jensen hevur útgivið yrkingasøvnini "Yrkingar" (1977), "Innanliv" (1981), "Skriggi" (1982), "Messa á kvøldi og fram undir morgun" (1985), "Lygnir" (1987) og "Hvørkiyn" (1990). Hann hevur skrivað og útgivið skaldsøguna "Seinnapartur" (1977), týtt úr íslenskum skaldsøguna "Har sum djevlaoyggin dagar" (1991) eftir Einar Káráson. Hann hevur eisini týtt sjónleikir til føroyskt fyri Leikarafelag Føroya og Máf. Carl Jóhan Jensen fekk í 1990 bókmentavirðislon M. A. Jacobsens fyrri fagra bókmentur, og seinasta yrkingasavn hansara, "Hvørkiyn", varð av føroyingum innstillað til bókmentavirðislon norðurlandaráðsins 1991.

Ebba Hentze

byrjaði sítt bókmentaliga virki við modernistiskum stuttsøgum í danska blaðnum Politiken fyrst í sekstíárunum. Hon gjørdi fyrst vart við seg í føroyskum bókmentum sum barnabókahøvundur. Við skaldsøgum sum "Antonia og

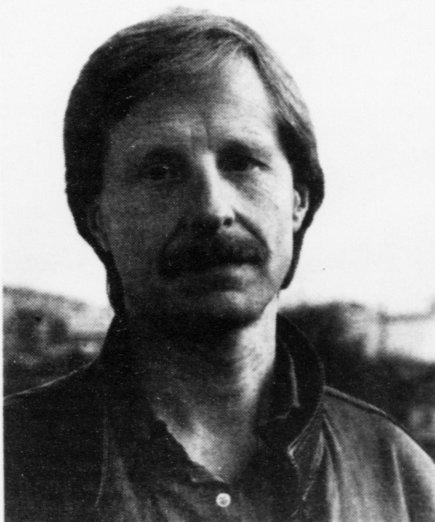
Morgunstjørnan", 1981 og "Antonia mitt í verðini", 1982 vísti hon, at hon hevði eitt serligt hegni til at koma á tal við hugaheimin hjá børnum. Tey seinnu árin hevur hon – við bókum sum "Mia, skúlagenta í Havn", 1987, og "Gulleiga", 1992 – víðkað ta bókmentageil, hon arbeiddi í, so at hon nú vendir sær bæði til børn og vaksin. Tað er kanska minni kent, at Ebba er ein sera virkin týðari. Hon týddi í mong ár bókmentur úr m.a. týskum og svensktum til danskt. Hon hevur eisini týtt nútíðar føroyskar bókmentir til danskt. Tað verður kortini ein upptættur annar táttur í listarliga virkinum hjá Ebba, vit fara at uppliva í Norðurlandahúsinum hóskvøldið og í Listaskálanum friggjadagin – nevniliga yrkjaran Ebba Hentze. Tann samanhangin yrkingin "Kata", prentað í Brá og listariga framborin í føroyska sjónvarpinum – um tørvin hjá tí einstaka mótvægis krøvnum frá ætt og samfelag – boðar frá, at vit kunnu, vænta okkum nakað nýtt og forkunnugt frá Ebba seinni í vikuni.

Jóanes Nielsen

bankaði ikki uppá, tá hann í 1979 – við yrkingasavninum "Trettandi mánaðin" – vaksleddur steig inn í ta føroysku bókmentaauluna.

Skaldskapur og jazztónleikur verður at hoyra í Norðurlandahúsinum í kvøld kl. 20.
Mynd: Kálmur

Síðani hevur hann skrivað stuttsøgur og í seinastuni eisini eina skaldsøgu – "Gummistylvannir eru tær einastu tempulsúlurnar, vit eiga í Føroyum", 1991, hon kom út á dansktum í fjør og hevur fingið góð ummæli í danskom blaðum. Hóast tað soletis er týðiligt, at Jóanes hevur eina framúð fyrst sær sum prosaistur, er yrkingin framvegis hansara natúrligasti bókmentaligi miðil. Nevnd kunnu verða eitt nú søvnini "Tjóraðu plankarnir stevna inn í dreymin", 1985 og "Naglar í jarðarinnar hús", 1987. Við yrkinginum sínum hevur Jóanes skapt føroyska gerandisdagin – serliga sjólvíð og arbeidssdagin á flakavirkinum – um til poesi. Umframt hetta hevur Jóanes rutt sær ein serligan útveg við tí dagsaktuellu viðmerkingini – tí stutta, bersøgnar ítrivnum. Kanska kann ein siga, at Jóanesar skapandi virki verður til í spenninginum millum ta bástantu hugmyndafrøðina og ein sera viðkvæman, marksprongjandi kensluheim. At Jóanesar yrkingar rigga saman við tónlistarligum viðskera er plátan "Gluggamynd", Plátufelagið Tutí 1982, eitt gott dømi um.

Kjartan Flogstad, Noreg